

Er det lov å få strøm uten å utsette seg for økt helserisiko? Her må jussen på plass!

Denne teksten ble først publisert på <http://einarflydal.com> den 8.11.2018

Det er ikke lov å utsette andre for økt helserisiko utover det som er såkalt alment akseptert. Men gjør ikke nettselskapene nettopp dette når de påtvinger folk smartmålerne og deres mikrobølgesendere? Organisasjonen *STOPP smartmålerne!* samler nå inn penger for å få til en hasteutredning fra to miljøjurister. Jeg har nettopp gitt 500 kroner og utfordrer deg til å gi din slant [HER](#). Målet er beskjedent – 180.000. Det krever ikke mye fra hver av oss.

Fordi miljøjussen er så mangelfull, trengs det mange små utredninger om ulike tema for å få den på plass. Det er denne jussen som skal beskytte oss mot miljøgifter, selv når vi ikke blir akutt syke og kan få legeattest på det. Utredningen som *STOPP smartmålerne* har satt igang, er nettopp en slik liten utredning. Og den er viktig for å avgjøre om nettselskapene kan tvinge gjennom installasjoner ved å true med å kutte strømmen hvis du nekter dem å installere den trådløse AMS-måleren.

Et nøkkeluttrykk her er "alment akseptert":

At det ikke er lov å utsette andre for økt helserisiko utover det som er såkalt alment akseptert, betyr f. eks. at det er lov å kjøre bil under visse forutsetninger. Bilkjøring påfører jo andre i såvel teori som praksis en viss økning i helserisiko, men den er så liten at vi aksepterer den så lenge folk følger trafikkreglene. Og trafikkreglene pålegger trafikantene ikke bare å følge regler og skilting, men dessuten å utvise eget skjønn og tilpasse kjøringen etter forholdene. Så dersom sjåføren skjønner at akkurat på denne bestemte vegstrekningen bør man kjøre i 20 kilometer i timen – for eksempel fordi det leker barn der og veien er smal – ja, da skal han kjøre i 20 km/t, selv om skiltingen tillater 50.

Hvorfor får man ikke kjøre i 50? Jo, fordi det påfører andre – og kanskje sjåføren selv – en helserisiko *utover det som er alment akseptert*.

Hvordan er det med mikrobølgesenderne som nettselskapene plasserer ut? Det foreligger omfattende forskningsdokumentasjon "herfra til månen" som viser at slik mikrobølget stråling som AMS-senderne sender ut, gir forhøyet helserisiko, WHO har klassifisert all radiostråling som 2B mulig kreftfremkallende, og det er påvist en lang rekke ulike skadeveier, blant annet DNA-brudd selv ved eksponeringer som er ekstremt mye svakere enn dagens såkalte grenseverdier. Talløse studier av stråling fra mobilmaster og mobiler bekrefter sammenhengen, og strålingen fra AMS-målerne er vesentlig kraftigere og gir vesentlig kraftigere og skarpere pulser enn fra mobiler. En rekke studier som spesielt har tatt for seg pulser, har påvist at slik pulsing – som ikke er tema i dokumentasjonen bak dagens "grenseverdier" – i seg selv har skadelige egenskaper.

Skadevirkningene er belagt på ny og på ny, og er i forskningsverdenen å regne som solide fakta. Samtidig er det belagt i en rekke dokumenter og studier hvordan næringen gjennom offentlige organer og råd i f.eks. USA og Storbritannia og gjennom den selveiende stiftelsen ICNIRP og FNs WHO's lille kontor med særinteresser på feltet, The International EMF Project, motarbeider at slike forskningsfunn får innvirkning i form av grenseverdier og restriksjoner. Det skjer systematisk og planmessig, blant annet ved å hjelpe fram forskningsprosjekter som formes slik at de ikke skal kunne finne helseskader og ved å "prate ned" selv de mest solide forskningsfunnene. For slik skapes det tvil, og dermed lammes arbeidet med restriksjoner – uten at de solide forskningsfunnene egentlig motsies eller kan avvises.

Vil du ha sammendrag og mer detaljerte kildehenvisninger på hvordan disse skurkestrekene skjer, finner du dem i bøtter og spann her:

Strålegrensene og helseskadene: [Den store skurkestreken](#), bloggpost 19/04/2018.

[Smartmålerne, jussen og helsa](#), juridisk utredning ved Advokatfirmaet Erling Grimstad AS og kunnskapsstatus ved Einar Flydal (utsolgt fra forlaget, men du kan laste den ned gratis

[HER](#)). Se spesielt vedleggets kapitler 7-10.

Wright, Nicola: "Downplaying Radiation Risk", som er kapittel 24 i Walker, Martin J. (ed.): Corporate ties that bind – An Examination of Corporate Manipulation and Vested Interests in Public Health, Skyhorse Publishing, N.Y., 2017

Et praktisk eksempel på slik forskning, som ble brukt verden over for å gi inntrykk av at mikrobølget stråling ikke er noe problem, beskrives mer inngående her: [Norsk helsevern basert på amerikansk-dansk svindel](#), 20/12/2014.

Kildene er interessante, men lite oppmuntrende lesning. Og det er direkte skremmende at helsemyndighetene tar svindelen for god fisk, og overlater til en fagetat med sterke lojalitetsbånd til svindlerne og null kapasitet og kompetanse på det medisinske og miljømessige å forvalte dette feltet.

Jeg er overbevist om at norsk helsevesen ville ført en annen politikk dersom norske helsemyndigheter hadde kvittet seg med dem som fungerer som svindelens allierte og med gamle lojaliteter – hvor velmenende disse personene enn måtte være. Et utvalg uten gamle allianser kunne undersøkt saken på uavhengig basis. Da kunne helsemyndighetene på fritt grunnlag satt seg inn i hvordan forskningen som *ikke* finner sammenhenger, eller bare finner så svake sammenhenger at det ikke engang trengs føre-var-tiltak, står seg i forhold til den forskningen som finner økt helserisiko. Og da ville det nok også tittet fram en ny Dagfinn Høybråten – røykelovens far – fra departementene et sted.

Men et slikt helsevesen som tar en konflikt med en av sine egne etater, har vi ikke. Helsevesenet har i stedet overlatt til etaten å overlate kunnskapen og forskningsevalueringen til bransjens folk, og til folk som av ulike grunner – det være seg lojalitetsbånd, metodesyn, opportuniste, sjelsevner eller korrupsjon, hva vet jeg? – alltid konkluderer slik de bransjeløjalene får WHO til å ønske:

En av disse er Elin Anglevik, som styrer Folkehelseavdelingen i HOD, enheten som skulle holdt Strålevernet i ørene. Men hun er gift med en Telenor-direktør som i alle år har levd av en næring som er tuftet på at det ikke kan finnes noen helserisiko. Kan man forvente at hun skulle kunne innta en motsatt holdning? Skal hun og hennes nærmeste medarbeider da fortsatt få ha ansvaret for dette feltet?

En annen er Lars Klæboe, som nå er på vei tilbake til Statens strålevern fra et av sine mange opphold i Krefregisteret. Han har deltatt noen år i forskningen på feltet, har vært medforfatter på en rekke artikler, er statistiker – og finner aldri noen sammenhenger mellom eksponering for mobiltelefoni og helserisiko. Han har derfor mye å forsvare i disse tider der forskningsresultater som finner kreft fra mobiler og økende svulster der mobilen holdes, kommer som perler på en snor. Han er ganske enkelt så bundet opp i egen fortid at han bare kan dras baklengs inn i virkeligheten. Han kommer derfor til fortsatt å forsvare dagens "grenseverdier" og sitt eget forfatterskap, og til – på vegne av Statens strålevern, landets fagetat – å fortelle som før at noen helserisiko ikke kan påvises fra AMS-målerne, og at ingen av de studiene som finner kreft, holder mål.

For Klæboes publiserte produksjon, se lista sist i denne teksten. Det dreier seg stort sett om å delta sammen med mange andre forfattere som skriver en rekke artikler på samme prosjekt. Går du til artikkelsammendragene (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed>), vil du se at de ikke finner noen sammenhenger å legge vekt på, eller at de sår tvil om andres funn ved å se nærmere på metode-detajler. Slik skapes det tvil og utsatte tiltak, selv når artiklene ikke rokker ved funn som er gjort. Nicola Wrights artikkel (se over) kommenterer blant annet denne typen forskning som strategisk skapt av PR-næringen for tobakksindustrien. Flere av Klæboes medforfattere – ikke minst Schütz, Feychting, Rösli og Swerdlow – er internasjonalt kjent som forskere og utredere som deltar overalt og alltid forsvare ICNIRPs grenseverdier og aldri kan finne noen helserisiko – bare nye og avsporende tema å forske videre på.

Gro Harlem Brundtland var sjef for WHO, og akslet seg visst til å bli verdens Dagfinn Høybråten på mobilområdet da hun ble vippet ut av WHO's styre. I bakgrunnen sto de kreftene som dengang finansierte WHO – ikke minst GSMA, mobilbransjens verdensorganisasjon. Men de kreftene virket umerkelig gjennom folk i WHO som delte deres syn, så GSMA hadde nok sitt på det tørre, mens arbeidet ble gjort på armlengdes avstand gjennom "rene hender" – *mani pulite*, som det heter i de mer mafiose kretser. Historien er beskrevet av Thomas Ergo i gravejournalistikk-bladet Plot nr. 7, 2012. Den sirkulerer i engelsk oversettelse: [The Laughing stock - and the pursuit of Gro](#).

Stilt overfor slike krefter, og overfor politikere som finner saken for teknisk og "upolitisk", er det nettopp *juss* som trengs. Juss som kan fortelle oss hvilke rettigheter vi har som forbrukere når nettselskapene vil tvinge på oss målere som øker helserisikoen godt forbi det som vi kan akseptere, vi som har skjönt at det myndighetene mener er akseptabelt nivå, slett ikke kan være det:

Det er miljøjussen som må finne ut hvilken undersøkelsesplikt nettselskapene har: Rekker det å lytte til Strålevernet? Har de ikke plikt til å sjekke litt bedre når de blir gjort oppmerksom på muligheten for at strålevernet er basert på en bløff og villet villedning? Hvor langt kan nettselskapene gå for å påtvinge oss slike installasjoner – selv når vi ikke er blant dem som blir akutt syke? Kan de kutte strømmen? Og hva kan du gjøre hvis de gjør det? Utredningen kan bli til stor hjelp for alle dem som ikke får legeattest, men ikke vil ha AMS basert på mikrobølgesendere.

Derfor er innsamlingen viktig. Dessuten fører det til at stadig flere advokater får kunnskap om AMS og strålingsproblematikken. Det trengs også. Også derfor trengs denne innsamlingsaksjonen.

Som sagt, du kan bidra med din skjerv [HER](#).

Einar Flydal, den 8. november 2018

Bibliografi:

1. Se referanser i teksten.

2. Lars Klæboes forfatterskap:

Tettamanti G, Shu X, Adel Fahmideh M, Schüz J, Rööslı M, Tynes T, Grotzer M, Johansen C, Klæboe L, Kuehni CE, Lannering B, Schmidt LS, Vienneau D, Feychting M.: Prenatal and Postnatal Medical Conditions and the Risk of Brain Tumors in Children and Adolescents: An International Multicenter Case-Control Study. *Cancer Epidemiol Biomarkers Prev.* 2017 Jan;26(1):110-115. doi: 10.1158/1055-9965.EPI-16-0451. Epub 2016 Sep 13.

Vienneau D, Infanger D, Feychting M, Schüz J, Schmidt LS, Poulsen AH, Tettamanti G, Klæboe L, Kuehni CE, Tynes T, Von der Weid N, Lannering B, Rööslı M.: A multinational case-control study on childhood brain tumours, anthropogenic factors, birth characteristics and prenatal exposures: A validation of interview data. *Cancer Epidemiol.* 2016 Feb;40:52-9. doi: 10.1016/j.canep.2015.11.006. Epub 2015 Nov 25.

Christensen JS, Mortensen LH, Rööslı M, Feychting M, Tynes T, Andersen TV, Schmidt LS, Poulsen AH, Aydin D, Kuehni CE, Prochazka M, Lannering B, Klæboe L, Eggen T, Schüz J.: Brain tumors in children and adolescents and exposure to animals and farm life: a multicenter case-control study (CEFALO). *Cancer Causes Control.* 2012 Sep;23(9):1463-73. doi: 10.1007/s10552-012-0020-0. Epub 2012 Jul 12.

Aydin D, Feychting M, Schüz J, Rööslı M; CEFALO study team: Childhood brain tumours and use of mobile phones: comparison of a case-control study with incidence data. *Environ Health.* 2012

May 20;11:35. doi: 10.1186/1476-069X-11-35.

Deltour I, Auvinen A, Feychting M, Johansen C, Klæboe L, Sankila R, Schüz J. Mobile phone use and incidence of glioma in the Nordic countries 1979-2008: consistency check. *Epidemiology*. 2012 Mar;23(2):301-7. doi: 10.1097/EDE.0b013e3182448295.

Aydin D, Feychting M, Schüz J, Andersen TV, Poulsen AH, Prochazka M, Klæboe L, Kuehni CE, Tynes T, Rööslä M. Predictors and overestimation of recalled mobile phone use among children and adolescents. *Prog Biophys Mol Biol*. 2011 Dec;107(3):356-61. doi: 10.1016/j.pbiomolbio.2011.08.013. Epub 2011 Sep 9.

Aydin D, Feychting M, Schüz J, Tynes T, Andersen TV, Schmidt LS, Poulsen AH, Johansen C, Prochazka M, Lannering B, Klæboe L, Eggen T, Jenni D, Grotzer M, Von der Weid N, Kuehni CE, Rööslä M. Mobile phone use and brain tumors in children and adolescents: a multicenter case-control study. *J Natl Cancer Inst*. 2011 Aug 17;103(16):1264-76. doi: 10.1093/jnci/djr244. Epub 2011 Jul 27.

Larjavaara S, Schüz J, Swerdlow A, Feychting M, Johansen C, Lagorio S, Tynes T, Klæboe L, Tonjer SR, Blettner M, Berg-Beckhoff G, Schlehofer B, Schoemaker M, Britton J, Mäntylä R, Lönn S, Ahlbom A, Flodmark O, Lilja A, Martini S, Rastelli E, Vidiri A, Kähärä V, Raitanen J, Heinävaara S, Auvinen A. Location of gliomas in relation to mobile telephone use: a case-case and case-specular analysis. *Am J Epidemiol*. 2011 Jul 1;174(1):2-11. doi: 10.1093/aje/kwr071. Epub 2011 May 24.

Aydin D, Feychting M, Schüz J, Andersen TV, Poulsen AH, Prochazka M, Klæboe L, Kuehni CE, Tynes T, Rööslä M. Impact of random and systematic recall errors and selection bias in case-control studies on mobile phone use and brain tumors in adolescents (CEFALO study). *Bioelectromagnetics*. 2011 Jul;32(5):396-407. doi: 10.1002/bem.20651. Epub 2011 Feb 3.

Deltour I, Johansen C, Auvinen A, Feychting M, Klæboe L, Schüz J. Time trends in brain tumor incidence rates in Denmark, Finland, Norway, and Sweden, 1974-2003. *J Natl Cancer Inst*. 2009 Dec 16;101(24):1721-4. doi: 10.1093/jnci/djp415.

Wigertz A, Lönn S, Hall P, Auvinen A, Christensen HC, Johansen C, Klæboe L, Salminen T, Schoemaker MJ, Swerdlow AJ, Tynes T, Feychting M. Reproductive factors and risk of meningioma and glioma. *Cancer Epidemiol Biomarkers Prev*. 2008 Oct;17(10):2663-70. doi: 10.1158/1055-9965.EPI-08-0406.

Svendsen AL, Feychting M, Klæboe L, Langmark F, Schüz J. Time trends in the incidence of acute lymphoblastic leukemia among children 1976-2002: a population-based Nordic study.

Wigertz A, Lönn S, Schwartzbaum J, Hall P, Auvinen A, Christensen HC, Johansen C, Klæboe L, Salminen T, Schoemaker MJ, Swerdlow AJ, Tynes T, Feychting M. Allergic conditions and brain tumor risk. *Am J Epidemiol*. 2007 Oct 15;166(8):941-50. Epub 2007 Jul 23.

Cardis E, Richardson L, Deltour I, Armstrong B, Feychting M, Johansen C, Kilkenny M, McKinney P, Modan B, Sadetzki S, Schüz J, Swerdlow A, Vrijheid M, Auvinen A, Berg G, Blettner M, Bowman J, Brown J, Chetrit A, Christensen HC, Cook A, Hepworth S, Giles G, Hours M, Iavarone I, Jarus-Hakak A, Klæboe L, Krewski D, Lagorio S, Lönn S, Mann S, McBride M, Muir K, Nadon L, Parent ME, Pearce N, Salminen T, Schoemaker M, Schlehofer B, Siemiatycki J, Taki M, Takebayashi T, Tynes T, van Tongeren M, Vecchia P, Wiart J, Woodward A, Yamaguchi N. The INTERPHONE study: design, epidemiological methods, and description of the study population. *Eur J Epidemiol*. 2007;22(9):647-64. Epub 2007 Jul 18.

Klæboe L, Blaasaas KG, Tynes T. Use of mobile phones in Norway and risk of intracranial tumours. *Eur J Cancer Prev*. 2007 Apr;16(2):158-64.

Lahkola A, Auvinen A, Raitanen J, Schoemaker MJ, Christensen HC, Feychting M, Johansen C, Klæboe L, Lönn S, Swerdlow AJ, Tynes T, Salminen T. Mobile phone use and risk of glioma in 5

North European countries. *Int J Cancer*. 2007 Apr 15;120(8):1769-75.

Klaeboe L, Lonn S, Scheie D, Auvinen A, Christensen HC, Feychting M, Johansen C, Salminen T, Tynes T. Incidence of intracranial meningiomas in Denmark, Finland, Norway and Sweden, 1968-1997. *Int J Cancer*. 2005 Dec 20;117(6):996-1001.

Klaeboe L, Blaasaas KG, Haldorsen T, Tynes T. Residential and occupational exposure to 50-Hz magnetic fields and brain tumours in Norway: a population-based study. *Int J Cancer*. 2005 May 20;115(1):137-41.

Lönn S, Klaeboe L, Hall P, Mathiesen T, Auvinen A, Christensen HC, Johansen C, Salminen T, Tynes T, Feychting M. Incidence trends of adult primary intracerebral tumors in four Nordic countries. *Int J Cancer*. 2004 Jan 20;108(3):450-5.